

[Time:3.00 Hrs.]		[Marks:100]
Please check whether you have got the right question paper.		
N.B:	<ol style="list-style-type: none"> 1. All questions are compulsory. 2. Figures to the right indicate full marks. 3. Question first is Compulsory. 4. Use of map/stencils is permitted. 5. Draw maps and diagrams wherever necessary. 	

Q.1	A.	Construct a composed bargraph using the following information and explain the answer. Production of Cars in India, China and the USA. (Production in Million)	10																				
		<table border="1"> <thead> <tr> <th>Companies</th><th>India</th><th>China.</th><th>USA</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kia</td><td>835</td><td>570</td><td>360</td></tr> <tr> <td>Toyota</td><td>590</td><td>280</td><td>580</td></tr> <tr> <td>Hyundai</td><td>250</td><td>300</td><td>435</td></tr> <tr> <td>Lexus</td><td>184</td><td>230</td><td>620</td></tr> </tbody> </table>	Companies	India	China.	USA	Kia	835	570	360	Toyota	590	280	580	Hyundai	250	300	435	Lexus	184	230	620	
Companies	India	China.	USA																				
Kia	835	570	360																				
Toyota	590	280	580																				
Hyundai	250	300	435																				
Lexus	184	230	620																				
	B.	Mark the following names/places/countries on the world map. (Appendix - 1) 1. London 2. Delhi 3. Sri Lanka 4. Srinagar 5. Dhaka 6. Ghana 7. China 8. Pune 9. South America 10. Brazil	10																				
Q.2		What are the types of settlements found in the India and world? explain in detail. OR Explain the Site and Situation of rural settlements in India.	20																				
Q.3		What is the process of Urbanization? State the major implications of urbanization. OR What are the problems associated with urbanization in India? How can resolve it? suggest some measures.	20																				
Q.4		What are the Problems related to Underdeveloped and Developing countries OR Explain the concept of the Third World. What are the Problems related to Third World?	20																				
Q.5		What are the advantages and disadvantage of globalization? OR Discuss in details the advantages and disadvantages Multinational Corporations.	20																				

[वेळ: ३ तास]	[गुण: १००]
कृपया तुम्हाला योग्य प्रश्नपत्रिका मिळाली आहे का ते तपासा.	
सूचना: १ सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत. २ उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात. ३. प्रश्न क्रमांक एक हा अनिवार्य आहे. ४. नकाशा / स्टेन्सिल वापरण्यासाठी परवानगी आहे. ५. योग्य ठिकाणी सुबक आकृत्या/ नकाशा काढा.	

प्र.१.	अ.	खालील माहिती वापरून अध्यारोपित दण्डाकृती आलेख तयार करा. भारत, चीन आणि यूएसए मध्ये कारचे उत्पादन. (उत्पादन दशलक्ष) <table><tr><th>कंपनी</th><th>भारत</th><th>चीन.</th><th>यूएसए</th></tr><tr><td>किआ</td><td>८३५</td><td>५७०</td><td>३६०</td></tr><tr><td>टोयोटा</td><td>५९०</td><td>२८०</td><td>५८०</td></tr><tr><td>हुंदाई</td><td>२५०</td><td>३००</td><td>४३५</td></tr><tr><td>लेक्सस</td><td>१८४</td><td>२३०</td><td>६२०</td></tr></table>	कंपनी	भारत	चीन.	यूएसए	किआ	८३५	५७०	३६०	टोयोटा	५९०	२८०	५८०	हुंदाई	२५०	३००	४३५	लेक्सस	१८४	२३०	६२०	१०
कंपनी	भारत	चीन.	यूएसए																				
किआ	८३५	५७०	३६०																				
टोयोटा	५९०	२८०	५८०																				
हुंदाई	२५०	३००	४३५																				
लेक्सस	१८४	२३०	६२०																				
	ब.	जगाच्या नकाशावर खालील नावे/स्थळे/देश चिन्हांकित करा. (परिशिष्ट - १) १. लंडन २. दिल्ली ३. श्रीलंका ४. श्रीनगर ५. ढाका ६. घाना ७. चीन ८. पुणे ९. दक्षिण अमेरिका १०. ब्राझील	१०																				
प्र.२		भारतात आणि जगात कोणत्या प्रकारच्या वसाहती आढळतात? तपशीलवार स्पष्ट करा. किंवा भारतातील ग्रामीण वसाहतींचे ठिकाण आणि अंतर्गत रचना स्पष्ट करा.	२०																				
प्र.३		नागरीकरणाची प्रक्रिया काय आहे? शहरीकरणाचे प्रमुख परिणाम सांगा. किंवा भारतातील नागरीकरणाशी संबंधित समस्या काय आहेत? ते कसे सोडवता येईल? काही उपाय सुचवा.	२०																				
प्र.४		अविकसित आणि विकसनशील देशांशी संबंधित समस्या काय आहेत किंवा तिसऱ्या जगाची संकल्पना स्पष्ट करा. तिसऱ्या जगाशी संबंधित समस्या काय आहेत?	२०																				
प्र.५		जागतिकीकरणाचे फायदे आणि तोटे काय आहेत? किंवा बहुराष्ट्रीय कंपन्यांचे फायदे आणि तोटे याबद्दल तपशीलवार चर्चा करा.	२०																				

(Appendix – 1/ परिशिष्ट – १)

